

Yalanın Önlenmesi

- Anne-baba olarak çocuğa aşırı otoriter ve baskıcı bir tutumla sergilemeyin.

Anne-baba-çocuk iletişiminin olumlu olması gerekir. Çocuk istek, sıkıntı, kaygı ve endişelerini anne-babası ile konuşabilmelidir. Çocuğu dinlemek ve çözüm yollarını kendisinin bulmasına yardımcı olmak gerekir.

- Yalan söylemekte ısrar eden çocuğa ulaşmanın yolu, kendisini yalan söylemeye iten sorunların çözülmesine yardım etmek ve yalan söylemeyi gereksiz kılacak bir ortam hazırlamaktır.

- Çocuğun yalan söylemesine neden olan şeye odaklanın, yalanın içeriğine değil.

Söylenilenin yalan olduğunu anladığınızda bunu hissettirmek önemlidir. Bu hissi çocuğunuzu rencide etmeden doğrusunu sözlü olarak belirterek normal yaşamınıza dönerek yapabilirsiniz.

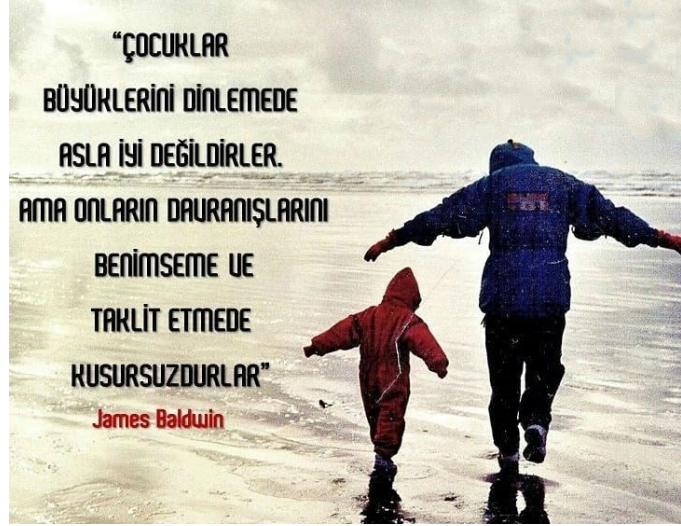
- Her olumsuz durumda bir suçlu olması şart değildir, suçlu aramayın.
- Çocuğa yeterli sevgi ve ilgiyi gösterin.
- Çocukların istenmeyen davranışlarına mümkün olduğu kadar yumuşak ve hoşgörülü davranın.
- Çocuklardan yapamayacakları şeyler istemeyin.

- Özellikle küçük çocuklar yalan söyledikleri zaman cezalandırmayın.

- Çocukları başka çocuklar ile kıyaslamayın.

- Sık sık çocuklarla sohbet ederek ilgi ve beklentileri öğrenin ve dikkate alın.

- Çocuğu kesinlikle “yalancı” olarak etiketlemeyin.

Vali Orhan Işın İlk/Ortaokulu
PDR Servisi
Okul Psikolojik Danışmanı
Kübra Duymaz

ÇOCUKLARDA YALAN SÖYLEME DAVRANIŞI

Veli Broşürü

Çocuklar Neden Yalan Söyler?

Çocuk yalan söylediğinde endişelenmeden önce çocuğun yaş grubuna ve neden yalan söylediğine bakmak önemlidir. **3-5 yaş arası çocuklar gerçeğe gerçek dışını ayırt edemedikleri için söyledikleri yalanları önemsemeyiz. Çocuklar, anlattıkları olayı abartarak ifade edebilirler.**

Çocukların 6-7 yaşlarına kadar abartılı söylemler ve hayallerle ilgili ifadelerini yalanla karıştırmayın.

Aşağılık duygusu, suçluluk duygusu, saldırganlık, kıskançlık, korku, çekingenlik, baskı görme çocuğu yalana itmektir.

7 yaşından büyük çocuklar şu nedenlerle yalan söyleyebilirler:

- **Çocuğun çevresinde sık sık yalan söylendiğini gözlemlemesi**
- **Anne -babanın ve çevrenin ilgi ve sevgisinin eksik olması**

Örneğin; düşük alacağı sınav için çok iyi geçtiğini söylemesi.

- **Çocuk cezadan kaçmak için yalan söyler.**
- **Çocuklar özlem duydukları, olmasını istedikleri şeyler için yalan söylerler.**

Örneğin; Annesiz büyüyen bir çocuğun arkadaşlarına annesiyle yaptıklarından söz etmesi gibi

- **Çocuk çevresinin hayranlığını kazanmak için yalan söyler.**

Örn: Maddi durumunun kötü olmasına rağmen zenginmiş gibi davranması

- **Anne-babası sevgi ve ilgisini paylaşmak için yalan söyler.**

Örn: Kardeşinin kendisine vurduğunu söyleyerek

- **Erken çocukluk döneminde aşırı ödüllendirilen çocuklarda yalan söyler**

Anne babası tarafından sık sık ödüllendirilen çocuk eğitim hayatında başarısız olmayı ya da ödüksüz kalmayı kendine yakıştıramayacaktır bu yüzden ödüle giden yolda yalan söyleyebilir.

- **Çocuklar arasında kıyaslanma yapılması**

Yalanın Önlenmesi

Çocuğa güvenmek, onu her hatasında cezalandırmamak, karşılıklı güven hislerini geliştirmek suretiyle yalanlardan korunmak mümkündür.

Yalanın önlenmesinde titizlikle uyulması gereken kurallar şu şekildedir:

- **Çocuğunuzu hangi durumlarda yalana başvurduğunu inceleyin.** Mesela; Okul başarısında problemi mi var? Baskıcı otoriter tepkinizden mi çekiniyor?
- **Yalanın her türlüsüne karşı olduğunuzu sadece çocuğunuzu uyararak değil, yaşayarak, örnek olarak da gösterin.**
- **Eğer çocuk hep aynı kişiyle ilgili yalan söylüyorsa çocuğun o kişiye ait duygu ve düşüncelerini paylaşın.**
- **Polis sorgusu şeklinde sorgulama yapmayın ve şiddet uygulamayın.**
- **Doğruyu söylemek konusunda örnek olun.**
- **Çocuğun kapasitesinin çok üzerinde beklentiye girmeyin.**